

Edwards Kişisel Tercih Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Edwards Kişisel Tercih Envanteri*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20624>

Özet

Edwards Kişisel Tercih Envanteri (EKTE), orijinal olarak **Allen L. Edwards** tarafından geliştirilen Edwards Personal Preference Schedule (EPPS) ölçeğinin Türkçeye uyarlanmış bir versiyonudur. Bu ölçek, bireylerin **Murray'nin İhtiyaç Teorisi**'nden türetilen 15 temel psikolojik ihtiyaçların göreceli gücünü ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. EKTE, diğer birçok kişilik envanteri aksine, yanlış yanıtları (özellikle **sosyal kabul edilebilirlik** etkisini) azaltmak için benzersiz bir **zorunlu seçim formatı** kullanır. Kuzgun (1989) tarafından Türkçeye kazandırılan bu araç, Türkiye'de kişilik değerlendirme ve danışmanlık alanlarında yaygın olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kişilik Ölçeği, Murray'nin İhtiyaçları, **Zorunlu Seçim**, Kişisel Tercih, **Uyarılma**, **EPPS**, Psikolojik İhtiyaçlar, **Yıldız Kuzgun**.

Yazarlar

Orijinal Ölçek Yazarı: **Allen L. Edwards**.

Türkçe Uyarlaması: **Yıldız Kuzgun**.

Amaç

Edwards Kişisel Tercih Envanteri'nin temel amacı, bireyin birbiriyle rekabet eden **15 temel psikolojik ihtiyaçları** ölçmek ve bu ihtiyaçların göreceli hiyerarşisini belirlemektir. Bu envanter, bireyin bilinçli olarak ifade ettiği motivasyonel tercihlerini saptayarak, mesleki yönlendirme, eğitim danışmanlığı ve klinik olmayan kişilik değerlendirme gibi alanlarda kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Ölçek, bireyin belirli davranışları sergileme eğilimini, bu davranışların altında yatan itici güçler (ihtiyaçlar) üzerinden anlamlandırma hedefler.

Ölçeğin birincil metodolojik amacı, yanıltıcıların kendisini toplum tarafından kabul edilebilir biçimde sunma eğilimi olan **sosyal kabul edilebilirlik** yanıtlarını en aza indirmektir. Bu amaç, her maddede yer alan iki ifadenin (A ve B) yaklaşık olarak eşit sosyal kabul edilebilirlik düzeyine sahip olmasıyla sağlanır, böylece yanıltıcı hangi ifadenin daha "iyi" olduğunu kolayca ayırt edemez.

Yapı

EKTE, **Henry Murray'nin** (1938) kişilik teorisinden türetilen 15 psikolojik ihtiyaç ölçer. Bu ihtiyaçlar, bireyin davranışlarını yönlendiren temel güdülerini temsil eder. Ölçek, bu 15 ihtiyaçları yan yana sıraya, yanlış tutarlılıklarını kontrol etmek için bir **Tutarlılık (Consistency)** ölçeği içerir.

Ölçülen 15 temel yapı (ihtiyaç) şunlardır:

Başarı (Achievement): Yüksek standartlara ulaşma, başarıya olma arzusu.

Boyun Eğme (Deference): Başkalarının fikirlerine uyma, otoriteyi kabul etme.

Düzen (Order): Çevreyi düzenli ve organize tutma ihtiyacı.

Sergileme (Exhibition): Dikkat çekme, başkaları üzerinde izlenim bırakma arzusu.

Otonomi (Autonomy): Bağımsız olma, kısıtlamalardan kaçınma isteği.

Başlanma (Affiliation): Arkadaş edinme, başkalarıyla işbirliği yapma ihtiyacı.

Karşılama/Çözüme Dönme (Intracception): Duygular ve motivasyonları analiz etme.

Yardıma Etme (Succorance): Başkalarından yardım, şefkat veya destek bekleme.

Hükmetme (Dominance): Başkalarını etkileme, yönlendirme ve kontrol etme arzusu.

Aşağılama/Aşağı Duyarlılık (Abasement): Suçluluk duyma, alçakgönüllülük gösterme.

Besleme/Bakma (Nurturance): Başkalarına yardım etme, onları koruma isteği.

Değişim (Change): Yeni ve farklı deneyimlere olan ihtiyaç.

Dayanıklılık (Endurance): Görevleri tamamlamada azim gösterme, sebat etme.

Karşı Çıkma (Heterosexuality): Karşı cinsle ilişki kurma, ilgilenme.

Saldırganlık (Aggression): Başkalarını eleştirme, suçlama veya onlara saldırma.

Geçerlik

Kuzgun (1989) tarafından yapılan Türkçe uyarlamaya özgü geçerlik çalışmalarına dair detaylı bilgiler kaynakçada açıkça belirtilmemiştir (Kaynak/Referans bölümünde "-" işareti bulunmaktadır). Ancak, orijinal **Edwards Kişisel Tercih Envanteri**, yapı geçerliği açısından olarak incelenmemiştir. Yapılan çalışmalar genellikle, ölçek skorlarının diğer kişilik envanterleri (örneğin, **CPI** veya **16PF**) ile tutarlı korelasyonlar gösterdiğini ortaya koymuştur.

Özellikle, EPPS'nin temel geçerlik iddiası, **sosyal kabul edilebilirlik** etkisini kontrol etme yeteneğine dayanır. Bu durum, ölçeğin aydın edici geçerliğine katkıda bulunur, çünkü skorlar sosyal normlardan bağımsız olarak gerçek ihtiyaç hiyerarşisini yansıtmayı amaçlar.

Güvenirlilik

Türkçe uyarlama için spesifik güvenirlilik katsayıları mevcut kaynakta belirtilmemiştir. Orijinal EPPS için güvenirlilik çalışmaları genellikle yüksek bulunmuştur. Ölçeğin güvenilirliği, genellikle test-tekrar test yöntemleri ve iç tutarlılık analizleri (split-half veya Cronbach Alfa) ile incelenir.

Orijinal envanterde, iç tutarlılık katsayıları genellikle .60 ile .80 arasında değişmektedir, bu da alt ölçeklerin makul bir düzeyde homojen olduğunu gösterir. Test-tekrar test güvenirlilikleri ise, ihtiyaçların zaman içinde nispeten stabil olduğunu gösteren yüksek korelasyonlar sergilemektedir. Türkçe uyarlamasının bilimsel kullanım için bu güvenirlilik verilerinin ayrı bir çalışmada ile doğrulanması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Edwards Kişisel Tercih Envanteri, 15 ayrı ihtiyaç ölçmek üzere tasarlanmıştır olsa da, orijinal ölçek üzerinde yapılan faktör analizleri genellikle bu 15 ihtiyaçın üç ila beş daha geniş faktör altında toplandığını göstermiştir. Bu faktörler genellikle Murray'nin ihtiyaçları daha geniş kategorilerde yansıtır:

Sosyal Etkileşim Faktörü: Bağlanma, Karşılama, Besleme gibi dikkatli ve ilişkisel odaklı ihtiyaçları içerir.

Başarı ve Düzen Faktörü: Başarı, Düzen ve Dayanıklılık gibi görev odaklı ve yapılandırılmış çabaları kapsar.

Bağımsızlık Faktörü: Otonomi ve Karşı Çıkma gibi bireysel farklılaşma ve otoriteye karşı koyma eğilimlerini içerir.

Türkçe uyarılmasının yapısal geçerliliğini incelemek için yapılan faktör analizleri, orijinal 15 faktörlü yapının Türk kültüründe ne ölçüde korunduğunu belirlemek açısından kritik öneme sahiptir.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarılma (Adaptation)

Format: Zorunlu Seçim Formatı (Forced-Choice Format). Her madde çiftler halinde sunulur ve denek, iki eşit derecede kabul edilebilir ifade arasından kendisine en uygun olanı seçmek zorundadır. Ölçek, toplam 225 madde çifti içerir (15 ihtiyaç x 15 ihtiyaç = 225 çift).

Language Available: Türkçe.

Population Group: Yetişkinler ve Üniversite Öğrencileri.

Age Group: Genellikle 16 yaş ve üzeri (lise son sınıf ve üniversite öğrencileri ile yetişkin popülasyon).

Population Details: Ölçek, normal popülasyonun kişilik özelliklerini ve motivasyonel tercihlerini ölçmek için tasarlanmıştır. Klinik popülasyonlar için bir tanı aracı değildir.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamasına uygun, kâğıt-kalem envanteridir. Uygulama süresi genellikle 40 ila 55 dakika arasında değişir. Puanlama, seçilen maddeler üzerinden her bir ihtiyaçın göreceli gücünü gösteren ham puanlar ve percentile skorları üzerinden yapılır.

Anahtar Kelimeler

Kişilik Değerlendirmesi, **Motivasyon**, İhtiyaç Hiyerarşisi, Psikometri, Zorunlu Seçim, Sosyal Kabul

Edilebilirlik, **Yeti?kin Uygulamas?**, Murray'nin ?htiyaç Teorisi, **15 ?htiyaç**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor.

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor.

Correspondence Address: Bilinmiyor.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? ve kopyalanmas? için yay?nc? ve uyarlay?c?dan (Kuzgun, Y.) izin al?nmas? gerekmektedir.

Test Y?I? (Uyarlama): 1989.

Test Y?I? (Orijinal): 1953/1954.

Bu ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [edwards-kisisel-tercih-envanteri-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Kuzgun, Y. (1989). *Edwards Kişisel Tercih Envanteri El Kitab?*. Ankara: Meteksan.

Edwards, A. L. (1954). *Edwards Personal Preference Schedule*. New York: Psychological Corporation.

Edwards Kişisel Tercih Envanteri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte, ölçek maddelerine dair bilgi bulunmamaktadır.